

Opłata solidarnościowa

We czwartek 13 lipca 2023 r. Sejm przyjął projekt nowelizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku.

Najważniejsze zmiany zaproponowane w projekcie nowelizacji obejmują:

- **Zwiększenie** dla gospodarstw domowych **limitów zużycia energii elektrycznej** objętych zamrożeniem cen.
- **Obniżenie ceny maksymalnej energii elektrycznej** dla samorządów, małych i średnich przedsiębiorstw oraz wrażliwych podmiotów użyteczności publicznej (szpitale, szkoły, przedszkola, żłobki, noclegownie czy placówki opieki nad osobami niepełnosprawnymi).

- **Zmiana sposobu ustalania tzw. odpisu na Fundusz Wyłaty Różnicy Ceny** – Do Funduszu trafiać mają odpisy od nadmiarowych przychodów uzyskanych przez przedsiębiorstwa energetyczne. Z Funduszu finansowane będą rekompensaty dla przedsiębiorstw obrotu energią elektryczną zobowiązanych do stosowania cen maksymalnych.
- **Wprowadzenie tzw. składki solidarnościowej** – Obowiązek uiszczania składki ma objąć podmioty zajmujące się wydobywaniem, wytwarzaniem lub obrotem węglem. Składka solidarnościowa ma być uiszczana od nadzwyczajnych zysków (nadmiarowych dochodów) uzyskanych w 2022 r.

Nadmiarowe dochody to dochody, które przekraczają 120% średnich dochodów osiągniętych w okresie wcześniejszych 4 lat. Nadmiarowe dochody zostaną obciążone składką w wysokości 33%.

Środki od nadzwyczajnych zysków spółek węglowych zostaną przeznaczone na częściowe sfinansowanie obniżki cen prądu dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych.

Podstawa prawna: Projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 3487, 3494, 3494-A).

Etap legislacyjny: Projekt ustawy po przegłosowaniu przez Sejm został skierowany do Senatu.

Szczegółowy opis projektowanych zmian legislacyjnych (które mogą ulec zmianie w ostatecznie uchwalonej ustawie)

I. Zwiększenie dla gospodarstw domowych limitów zużycia energii elektrycznej objętych zamrożeniem cen

Nowelizacja zwiększa limity zużycia energii elektrycznej objętej zamrożeniem cen. Po wejściu w życie ustawy roczny limit zwiększy się:

- ✓ **z 2000 kWh do 3000 kWh** – dla gospodarstw domowych;
- ✓ **z 2600 kWh do 3600 kWh** – dla gospodarstw domowych, w których znajduje się osoba z niepełnosprawnością;
- ✓ **z 3000 kWh do 4000 kWh** – dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny oraz osób, które prowadzą gospodarstwa rolne.

Wprowadzony jest także **nowy limit 6000 kWh** – w przypadku odbiorcy uprawnionego, którego źródłem ogrzewania w gospodarstwie domowym jest pompa ciepła zasilana elektrycznie.

II. Zmniejszenie maksymalnego limitu wydatków z funduszu przeznaczonych na rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych

Zmniejszeniu ulegnie z 26 837 500 000 zł do 24 255 459 679 zł maksymalny limit wydatków z funduszu przeznaczonych na rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych w latach 2023–2025.

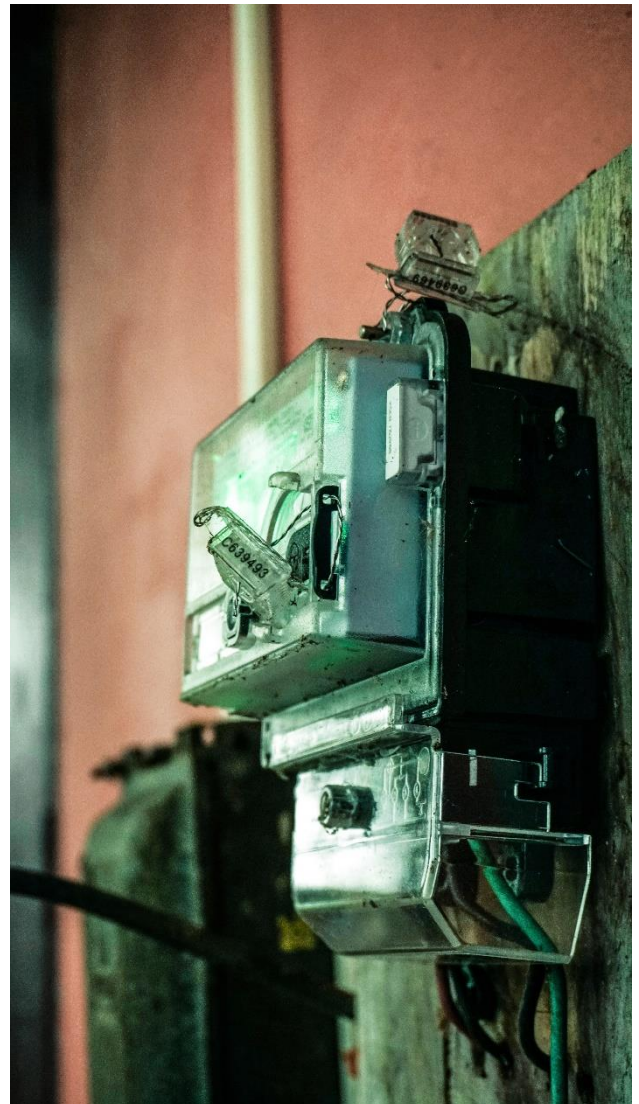
Zmiana maksymalnego limitu zostanie rozłożona w następujący sposób:

- 1) w roku 2023: rekompensaty – 17 019 133 066 zł (zamiast 23 005 000 000 zł),
- 2) w latach 2024–2025: rekompensaty – 6 216 326 613 zł (zamiast 2 812 500 000 zł).

III. Obniżenie ceny maksymalnej energii elektrycznej

Ustawa w obecnym brzmieniu określa cenę maksymalną sprzedaży energii elektrycznej stosowaną przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną (tzw. podmiot uprawniony) w rozliczeniach z odbiorcami uprawnionymi w wysokości:

- a) 693 zł/MWh – w przypadku odbiorców uprawnionych będących m.in. gospodarstwami domowymi, jeżeli zużyją energię elektryczną powyżej maksymalnych limitów zużycia energii elektrycznej (w zależności od spełnienia określonych przesłanek – 2MWh, 2,6 MWh lub 3 MWh);
- b) 785 zł/MWh – w przypadku odbiorców uprawnionych, będących m.in. mikroprzedsiębiorcami, małymi i średnimi przedsiębiorcami, jednostkami samorządu terytorialnego oraz określonymi w ustawie podmiotami użyteczności publicznej.

Po wejściu w życie nowelizacji **limit 785 zł/MWh dla podmiotów z sektora MŚP**,

samorządów, jednostek użyteczności publicznej i innych podmiotów wrażliwych zostanie obniżony do 693 zł/MWh.

IV. Zmiana sposobu ustalania tzw. odpisu na Fundusz Wyłaty Różnicy Ceny

Obowiązkiem przekazywania odpisów na Fundusz zostali objęci **wytwórcy energii elektrycznej** wykorzystujący do wytwarzania energii elektrycznej:

1. energię wiatru,
2. energię promieniowania słonecznego,
3. energię geotermalną w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii,
4. hydroenergię w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii,
5. biomasę oraz biopłynny w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 3 i 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii,
6. odpady w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach,
7. węgiel brunatny,
8. paliwa ciekłe w rozumieniu art. 3 pkt 3b ustawy Prawo energetyczne,
9. węgiel kamienny,
10. paliwa gazowe w rozumieniu art. 3 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne, z wyłączeniem biogazu i biogazu rolniczego w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Zgodnie z obecnym brzmieniem ustawy odpis na Fundusz stanowi iloczyn wolumenu sprzedaży energii elektrycznej oraz dodatniej różnicy średniej ważonej wolumenem ceny rynkowej sprzedanej energii elektrycznej oraz średniej ważonej wolumenem limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej, gdzie wszystkie wartości są określane na dzień obliczenia odpisu na Fundusz.

Po zmianie odpis na fundusz stanowić będzie sumę:

- 1) iloczynu:
 - a) wolumenu sprzedaży energii elektrycznej oraz
 - b) dodatniej różnicy:
 - średniej ważonej wolumenem ceny rynkowej sprzedanej energii elektrycznej,
 - średniego ważonego wolumenem limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej
- 2) 97% sumy:
 - a) przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii,
 - b) przychodów z umów związanych ze sprzedażą energii elektrycznej obejmujących instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz

- c) innych przychodów z dodatkowych rozliczeń pieniężnych podmiotów, o których mowa w art. 21, wynikających z zawartych umów sprzedaży energii elektrycznej lub innych umów, w których dodatkowe rozliczenia pieniężne zależą od ilości lub wartości sprzedanej energii
- gdzie wszystkie wartości są określone na dzień obliczenia odpisu na Fundusz.

Podsumowując powyższe, należy wskazać, że odpis na Fundusz ustalany będzie zasadniczo zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = W_d * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + 97\% * (D_{Gd} + D_{IFd} + D_{IRd})$$

Zmiany dotyczące odpisu na Fundusz wejdą w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

V. Składka solidarnościowa

Podmioty objęte obowiązkiem

Ustawa nowelizująca wprowadza ponadto tzw. składkę solidarnościową. Do odprowadzenia składki zobowiązani będą przedsiębiorcy, którzy 1 stycznia 2023 r. spełniali łącznie następujące warunki:

- 1) prowadzili działalność gospodarczą w co najmniej jednym z następujących obszarów:
 - a) eksploatacji złóż węgla kamiennego lub węgla brunatnego na podstawie koncesji, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze;
 - b) wytwarzania produktów koksowania węgla w instalacjach, o których mowa w załączniku 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola);
- 2) nie byli w 2022 r. małym przedsiębiorcą ani średnim przedsiębiorcą w rozumieniu art. 7 ustawy Prawo przedsiębiorców.

Obowiązek **nie będzie dotyczył** przedsiębiorcy:

- 1) prowadzącego działalność w zakresie eksploatacji węgla kamiennego, który w roku podatkowym 2022 został objęty systemem wsparcia w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego;
- 2) prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, którego wysokość przychodów ze sprzedaży wyrobów węglowych, o których mowa w ustawie o podatku akcyzowym stanowi co najwyżej 75% przychodu uzyskanego w roku podatkowym 2022;

- 3) prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie eksploatacji złóż węgla brunatnego, którego obrót z tej działalności gospodarczej w roku podatkowym 2022 wynosił mniej niż 75% całości obrotu.

Wysokość składki solidarnościowej

Do wyliczenia podstawy składki solidarnościowej klasyfikowane będą regularne dochody osiągnięte z działalności gospodarczej, czyli tzw. inne źródła przychodu w ramach ustawy o CIT. Do dochodu nie będą wliczane dochody z zysków kapitałowych oraz dochody jednorazowe, np. z tytułu zbycia majątku.

Dochód stanowiący podstawę opodatkowania będzie dochodem stanowiącym nadwyżkę przychodów nad kosztami uzyskania przychodów **przed zastosowaniem ulg i odliczeń, w tym np. strat z lat ubiegłych.**

Wysokość składki solidarnościowej będzie obliczana według następującego wzoru:

- 1) w przypadku przedsiębiorcy obowiązanego posiadającego koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie eksploatacji złóż węgla kamiennego lub węgla brunatnego przed 1 stycznia 2022 r. lub przedsiębiorcy, który rozpoczął działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania produktów koksowania węgla w instalacjach, przed tą datą:

$$S = \left(D_{2022} - 1,2 \times \frac{D_{2018} + D_{2019} + D_{2020} + D_{2021}}{n} \right) \times 0,33$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

S – wysokość składki solidarnościowej wyrażoną w tys. złotych;

D_{2022} – dochód osiągnięty w roku podatkowym 2022, wyrażony w tys. złotych;

D_{2018} – dochód osiągnięty w roku podatkowym po 31 grudnia 2017 r. wyrażony w tys. złotych albo, jeżeli przedsiębiorca nie prowadził w tym roku działalności w zakresie, o którym mowa w art. 29b ust. 1 pkt 1, zero;

D_{2019} – dochód osiągnięty w roku podatkowym po 31 grudnia 2018 r. wyrażony w tys. złotych albo, jeżeli przedsiębiorca nie prowadził w tym roku działalności w zakresie, o którym mowa w art. 29b ust. 1 pkt 1, zero;

D_{2020} – dochód osiągnięty w roku podatkowym po 31 grudnia 2019 r. wyrażony w tys. złotych albo, jeżeli przedsiębiorca nie prowadził w tym roku działalności w zakresie, o którym mowa w art. 29b ust. 1 pkt 1, zero;

D_{2021} – dochód osiągnięty w roku podatkowym po 31 grudnia 2020 r. wyrażony w tys. złotych albo, jeżeli przedsiębiorca nie prowadził w tym roku działalności w zakresie, o którym mowa w art. 29b ust. 1 pkt 1, zero;

n – liczba lat, w których przedsiębiorca obowiązany prowadził działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 29b ust. 1 pkt 1, przypadających w okresie 2018–2021;

2) w przypadku przedsiębiorcy obowiązane, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie eksploatacji złóż węgla kamiennego lub węgla brunatnego, lub rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania produktów koksowania węgla w instalacjach:

a) po 31 grudnia 2021 r. lub

b) przed 1 stycznia 2022 r., a suma jego dochodów osiągniętych w latach 2018–2021 lub w krótszym okresie jest równa lub mniejsza niż zero:

$$S = D_{2022} \times 0,8 \times 0,25$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

S – wysokość składki solidarnościowej wyrażoną w tys. złotych;

D_{2022} – dochód osiągnięty w roku podatkowym 2022.

Jeżeli wysokość składki solidarnościowej S wyliczonej zgodnie z powyższymi zasadami jest mniejsza od zera, przyjmuje się, że wysokość składki solidarnościowej S wynosi zero.

W przypadku przedsiębiorcy obowiązane, który spełniał warunki w okresie krótszym niż cztery lata podatkowe poprzedzające rok 2022, średni roczny dochód oblicza się z uwzględnieniem faktycznego okresu prowadzenia przez niego działalności podlegającej obowiązkowi uiszczania składki.

W przypadku przedsiębiorcy podlegającego obowiązkowi uiszczenia składki, który został jednocześnie objęty obowiązkiem dokonania wpłaty gazowego odpisu na Fundusz, do obliczenia wysokości składki solidarnościowej nie uwzględnia się dochodu osiągniętego z działalności podlegającej tym odpisom.

Obliczenie składki solidarnościowej i termin złożenia sprawozdania

Przedsiębiorca zobowiązany będzie do samodzielnego obliczenia wysokości składki solidarnościowej i przekazania do zarządcy rozliczeń danych dotyczących jej obliczenia i wysokości w sprawozdaniu dotyczącym składki solidarnościowej, zgodnie z określonym wzorem.

Sprawozdanie składane będzie w postaci elektronicznej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez członków organu uprawnionych do reprezentacji przedsiębiorcy obowiązującego zgodnie z zasadami ujawnionymi we właściwym rejestrze.

Sprawozdanie składane będzie w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku gdy przedsiębiorca nie jest obowiązany do złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu albo poniesionej straty w roku podatkowym 2022 w terminie do końca czerwca 2023 r., - wówczas składa on sprawozdanie do końca 3. miesiąca roku następującego odpowiednio po roku podatkowym lub obrotowym rozpoczynającym się w 2022 r. lub w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy – w zależności od tego, który termin jest późniejszy.

Wzór sprawozdania wraz z opisem sposobu jego wypełnienia będzie udostępniony na stronie internetowej w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Korekta zeznania

W przypadku korekty zeznania o wysokości osiągniętego dochodu albo poniesionej straty w roku podatkowym przedsiębiorca obowiązany będzie składał **korektę sprawozdania** do zarządcy rozliczeń **w terminie 7 dni od dnia złożenia korekty zeznania**.

Korektę sprawozdania będzie można złożyć nie później niż do dnia otrzymania informacji o rozpoczęciu kontroli.

Zapłata składki solidarnościowej

Przedsiębiorca obowiązany będzie uiszczać składkę solidarnościową w terminie 30 dni od ostatniego dnia terminu na złożenie sprawozdania na rachunek bankowy Funduszu wskazany przez zarządcę rozliczeń. Zarządca rozliczeń umieści na swojej stronie internetowej informację z numerem rachunku bankowego, na który należy dokonywać wpłaty składki solidarnościowej, oraz adres poczty elektronicznej właściwy do prowadzenia korespondencji w sprawie składki solidarnościowej, w terminie 14 dni od wejścia w życie ustawy.

Koszty uzyskania przychodu w podatku dochodowym

Składka solidarnościowa przekazana na rachunek bankowy Funduszu stanowić będzie dla przedsiębiorcy obowiązany koszt uzyskania przychodów w rozumieniu ustaw o podatku dochodowym.

Uprawnienia kontrolne

Prezes URE prowadził będzie wykaz podmiotów obowiązanych do uiszczania składki solidarnościowej. Prezes URE będzie również podmiotem uprawnionym do kontroli wypełnienia przez przedsiębiorców obowiązków dot. składki solidarnościowej.

Sankcje

Zgodnie z nowelizacją karze pieniężnej podlega ten, kto:

- 1) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorcy obowiązany nie dopełnia obowiązku złożenia sprawozdania lub nie usuwa braków formalnych lub oczywistych omyłek w zakresie wskazanym przez zarządcę rozliczeń i nie przedkłada nowego sprawozdania w terminie określonym przez zarządcę rozliczeń, lub korekty sprawozdania określonym przez Prezesa URE;
- 2) nie dopełnia obowiązku uiszczenia składki solidarnościowej w terminie;
- 3) uniemożliwia dokonanie kontroli poprzez uniemożliwienie wstępu na teren nieruchomości lub siedziby przedsiębiorstwa należącego do kontrolowanego;
- 4) nie udostępnia w ramach kontroli wymaganych dokumentów lub odmawia złożenia wyjaśnień.

Kara wynosić będzie:

- **nie więcej niż 300% miesięcznego wynagrodzenia brutto** karanej osoby kierującej działalnością przedsiębiorcy obowiązanego;
- w przypadku, o którym mowa w pkt. 2, **25% wysokości należnej składki solidarnościowej**;
- w przypadkach, o których mowa w pkt. 3 i 4, **50 000 zł**.

Kary pieniężne wymierzone będą przez Prezesa URE w drodze decyzji administracyjnej, od której przysługuje odwołanie Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

VI. Wejście w życie ustawy

Ustawa wejdzie w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem zmian dotyczących odpisu na Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny, które wejdą w życie w po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

Możemy jakoś pomóc?

Sebastian Gumiela

radca prawny, doradca
podatkowy, partner

Sebastian.Gumiela@gww.pl

Dominika Kamińska

doradca podatkowy,
senior associate

Dominika.Kaminska@gww.pl

**GWW Ladziński,
Cmoch i Wspólnicy sp. k.**

ul. Dobra 40,
00-344 Warszawa
tel. +22 212 00 00
warszawa@gww.pl

www.gww.pl